

MAGYAR NEMZETI BANK

**NEGYEDÉVES
JELENTÉS**

2007. április 16.

**Beszámoló az MNB 2007
első negyedévi tevékenységéről**

Kiadja: Magyar Nemzeti Bank
Felelős kiadó: Missura Gábor
1850 Budapest, Szabadság tér 8–9.

www.mnb.hu

Tartalom

1. Monetáris politika	4
2. A pénzügyi közvetítő rendszer stabilitása	5
3. Devizatartalékok	7
4. Emissziós tevékenység	8
5. Fizetési rendszerek	11
6. A MNB statisztikai tevékenysége 2007 I. negyedévében	13

1. Monetáris politika

2007 első negyedében a Monetáris Tanács nem változtattott a jegybanki alapkamaton. Az alapkamat így 2006 októbere óta változatlan, 8%-os szinten áll. A Monetáris Tanács közleményeiben hangsúlyozta, hogy az infláció a monetáris politika szempontjából releváns időhorizonton a középtávú cél értékének közelébe kerülhet, azonban az alappályát övező, kétirányú kockázatok megítélése nem változott az elmúlt negyedév során.

Az MNB 2007. február 26-án tette közzé a „Jelentés az infláció alakulásáról” című kiadványának időközi felülvizsgálatát. A februári jelentés legfontosabb üzenete, hogy az alapfeltevések teljesülése esetén a monetáris politika számára releváns időhorizonton az infláció a novemberi jelentés alapján vártnál alacsonyabb lehet. Az előrejelzés alappályája szerint az infláció 2007 első két negyedében várhatóan 8–9 százalékos közötti szinten tetőzik, majd negyedévről negyedévre fokozatos csökkenést mutat. 2008-ban az éves átlagos infláció már a középtávú, 3 százalékos cél közelébe kerülhet. 2007 első félévében tehát a korábban vártnál magasabb szinten tetőzhet az infláció, amit elsősorban a szabályozott árak alakulása és a kormányzati támogatási rendszerek átalakításáról hozott döntések magyaráznak, ezt követően azonban – elsősorban az erősebb árfolyam és az alacsonyabb olajár következtében módosuló alapfeltevések következtében – meredekebb inflációcsökkenés indulhat meg.

Az infláció jövőbeni alakulásával kapcsolatban továbbra is kétirányúak a kockázatok. Egyrészt a kockázati tényezőt jelent a várakozások lehorgonyozottságának esetleges gyengülése: ha az inflációs várakozásokat nem orientálja megfelelő mértékben a középtávú inflációs cél, megnő az esélye annak, hogy a 2007 eleji inflációs csúcs továbbgyűrűző hatásokkal jár. Ellenkező irányú kockázatot jelent ugyanakkor, ha a költségvetési kiigazítás következtében megjelenő keresletvisszaesés deflációs hatása erőteljesebb lesz az előrejelzés alappályájában feltételezetténél. A fenti kockázati tényezők esetleges realizálódása tekintetében a 2007 első negyedében beérkezett adatok egyelőre nem adnak egyértelmű támpontot.

A növekedési kilátások megítélésében összességében nem történt jelentős változás. A belföldi kereslet növekedési ütemének visszaesése következtében 2007-ben és 2008-ban a po-

tenciális szinttől elmaradó gazdasági aktivitás, azaz negatív kibocsátási rés várható. A költségvetési kiigazítás következtében visszaeső fogyasztás mellett a kedvező külső konjunktúra és az optimistábbá váló európai üzleti várakozások dinamikus exportbővülést vetítenek előre. A feldolgozóipari beruházások 2006-ban tapasztalt – és a regionális tendenciáktól élesen eltérő – visszaesése ugyanakkor rontja a hosszabb távú növekedési kilátásokat.

A forint euróval szembeni árfolyama 2007 első negyedében stagnálást, majd a negyedév utolsó hónapjában 3-4 százalékos erősödést mutatott. A forint árfolyamának erősödését ebben az időszakban részben külső tényezők is magyarázták, ezek közül is kiemelendő a szlovák árfolyamsáv középértékének felértékelése. A forinthozamok az első negyedévben kismértékben csökkentek, rövidebb és hosszabb lejáratokon egyaránt, ami előbbiekkal együtt arra utal, hogy a forinteszközöktől elvárt kockázati prémium mérséklődött.

A monetáris politikai eszköztár változása

Az MNB-kötvény bevezetése

A korábban meghirdetetteknek megfelelően, 2007. január 9-én az MNB új irányadó eszközt vezetett be. A kéthetes betétet felváltó MNB-kötvény heti rendszerességgel kibocsátott, kéthetes lejáratú, dematerializált értékpapír, melynek kibocsátáskori hozama megegyezik a mindenkor érvényes jegybanki alapkamattal.

Az új eszköz bevezetése monetáris politikai szempontból nem jelentett változást a kéthetes lejáratú betéthez képest, így az irányadó kamat szintje, valamint az irányadó eszköz futamideje sem változott. A technikai lebonyolítás feltételei ugyanakkor részben módosultak, amihez a hitelintézetek jól alkalmazkodtak, így az első kibocsátástól kezdve zökkenőmentes volt az értékpapír kibocsátása és értékesítése.

Az előzetes várakozásoknak megfelelően, a kötvény bevezetése – az első kibocsátástól eltelt rövid időszak tapasztalatai alapján – hozzájárul a hitelintézetek hatékonyabb likviditásközelítéséhez, ami amellel, hogy biztonságosabbá teszi a fizetési rendszerek működését, kedvező hatással van a kamattranszmissziós mechanizmus működésére is.

2. A pénzügyi közvetítő rendszer stabilitása

2007 I. negyedéve során kilencedik alkalommal került sor a bankok hitelezési gyakorlatának felmérésére az egyes piacokon jelentős részesedéssel rendelkező bankok hitelezési vezetőivel folytatott irányított interjúk keretében. A *Hitelezési felméréshez* kapcsolódó interjúkon az ismétlődő kérdések mellett aktuális kérdésként szerepelt a kormányzati intézkedéscsomag hatásainak megítélése is. A felmérés összesített eredményeit március elején publikálta az MNB, emellett a korábbi elemzések visszamenőlegesen is elérhetők a jegybank honlapján.

A *háztartási szegmensben* a verseny intenzitása továbbra is a hitelezési feltételek (szpred és felszámított díjak) enyhítésében jelenik meg, bár a romló kilátások miatt kissé óvatosabbak a bankok, mint a korábbi időszakokban. A következő félév hitelezési politikájának kialakításánál – a bejelentett kormányzati intézkedések hatásaira tekintettel – az ügyfelek törlesztésre fordítható jövedelme csökkenhet, ami önmagában a szten derdek és feltételek szigorítását indokolná. Ugyanakkor az ügyfelekért folytatott verseny és a tulajdonosok növekedési elvárásai továbbra is erősek maradnak, ami lazítást vetíthet előre. Ezeknek a súlyát a megkérdezettek eltérően ítélték meg. A kínálati faktorok közül várható az értékesítés és marketing szerepének további erősödése.

A *vállalati hitelezésben* a korábbi tendenciák érvényesülnek: a felmérés a kis- és középvállalatok felé történő terjeszkedés folytatódásáról, a nagyvállalati és az üzleti ingatlanfinanszírozási hitelezés telítődéséről adott számot. A hitelezési feltételek kizárólag a kis- és mikrovállalati szegmensben változtak: leginkább az árjellegű tényezőket enyhítették a bankok (hitelkeret nyújtásáért felszámított díjak, szpred), illetve a fedezeti követelmények enyhítése jelent meg egységes tendenciaként. Ebben a szegmensben az enyhítés legfontosabb okaként az egyre erősödő versenyt jelölték meg a megkérdezettek, kisebb mértékben azonban a növekvő kockázatvállalási hajlandóság is megjelent.

A következő félévre vonatkozóan a standardok és feltételek terén nem várható érdemleges változtatás, a hitelkereslet alakulását pedig a szereplők véleménye szerint több ellentétes tényező határozza meg. A kormányzati intézkedéscsomag miatt a bankok a vállalati beruházások elhalasztását várják, míg a likviditási hitelek keresletében erősödést prognosztizálnak. Ezen hatások eredőjeként összességében változatlan vagy kissé mértékben emelkedő vállalati hitelkereslet jelentkezhet.

A *pénzügyi kultúra* fejlesztése területén a legfontosabb lépés „A Pénz beszél – Te is érted?” című kiadvány elkészítése

volt. A végzős középiskolásoknak készített színes tájékoztató füzet közérthető formában és tömören nyújt információkat azokról a pénzügyi termékekről és szolgáltatásokról, amelyekkel a munkába álló vagy a felsőoktatásban továbbtanuló fiatalok szükségképpen kapcsolatba kerülnek. A kiadványt az Oktatási és Kulturális Minisztérium hozzájárulásával juttatja el a jegybank az ország valamennyi középiskolájába. A füzetben található információk fontosságára az MNB a hatóságok és civil szervezetek számára szervezett szakmai fórumokon, továbbá aktív sajtókampány révén, valamint az iskolaigazgatóknak és a végzős diákok osztályfőnökeinek írt tájékoztató levelekben is felhívta a figyelmet. A kiadványt a jegybank a pénzügyi ismeretek oktatásának általánossá válásáig minden évben el szeretné juttatni a fiatalokhoz.

A kereskedelmi bankok pénzügyi kultúra iránti érdeklődését és figyelmét kívánta a jegybank felhívni azzal, hogy a lakossági piacon aktív piaci szereplők marketing- és kommunikációs vezetői számára március végén tájékoztató beszélgetést rendezett. A résztvevők itt megismerhették a fiatalok pénzügyi jártasságáról folytatott MNB-kutatás eredményeit és a pénzügyi kultúra fejlesztése érdekében már elindult és a közeljövőben indítandó kezdeményezéseket.

Az MNB és a PSZÁF részvételével – a PM megfigyelői státusa mellett – 2005-ben megtartott első *szimulációs gyakorlatot* követően, 2007. február 21-én került sor a hatóságok együttműködését krízisszituációban tesztelő második szimulációs gyakorlat megtartására, amelyben az MNB és a PSZÁF mellett a PM is aktív szereplőként vett részt.

E jelenlegi gyakorlatban a három szervezet válság esetén történő információmegosztásának és együttműködésének tesztelése mellett kiemelt hangsúlyt kapott a hatóságok külső kommunikációjának, továbbá a PM bevonásával történő válságmegoldási lehetőségeknek a tesztelése. A gyakorlatot mindhárom szervezet felső vezetői sikeresnek és hasznosnak minősítették. A szimulációs gyakorlat – céljának megfelelően – rávilágított mindazon területekre, amelyeknél az együttműködés hatékonyságának további javítására van szükség.

Az MNB a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a jövőben is – más-más területre fókuszálva – rendszeresen kíván szimulációs gyakorlatokat tartani a hazai szintű válságmenedzselési munka hatékonyságának növelése céljából. Emellett a jövőben tesztelni kívánjuk a hazai és a külföldi hatóságok krízisszituációban történő együttműködését, továbbá regionális szintű szimulációs gyakorlatok tartását is szorgalmazzuk.

2007 I. negyedévében sor került a *Pénzügyi Stabilitási Bizottság* szokásos, negyedéves ülésére is. A Pénzügyminisztérium, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, valamint az MNB képviselői áttekintették a pénzügyi stabilitással kapcsolatos aktuális kérdéseket, egyebek között szó volt a pénzügyi szektor ingatlanpiaci kockázatairól, a CRD hazai implementációjáról és a pénzügyi kultúrával kapcsolatos intézményközi együttműködésről is.

A *nyugdíj kerekasztal* működése 2007. március közepén kezdődött meg, amelyre meghívást kaptak az MNB szakértői is. A kerekasztal független szakértőkből és államigazgatási delegáltakból áll, mandátumát a miniszterelnöktől kapta. A kerekasztal munkatervének az első pillér kívánatos formája mellett a magán-nyugdíjpénztári rendszer elemzése is részét képezi. Az MNB Pénzügyi stabilitási szakterületének képviselői a munkaprogram kialakításánál a korábban készült elemzések alapján a pénztári szervezeti formával, a versenyhelyzet növelésével és a költségek lehetséges további csökkentésével kapcsolatos véleményüket képviselték.

A Pénzügyi stabilitás szakértői észrevételekkel, javaslatokkal, valamint a Magyarországról szóló bankrendszeri ismertető elkészítésével járultak hozzá az EU-szintű stabilitási kockázatok feltárásához, az európai pénzügyi rendszerben megfigyelhető főbb folyamatok azonosításához, valamint az EKB Financial Stability Report című kiadványának előkészítéséhez. Részt vettünk továbbá az *EKB Bankfelügyeleti Bizottsága* munkacsoportjainak munkájában is: a WGMA (Working Group on Macroeprudential Analysis) munkacsoportjának egyik fő feladata a stresszteszt elkészítése volt, mely az európai országok bankrendszerei ellenálló képességét vizsgálta és az elemzéshez

szükséges egységes módszertan kidolgozását kezdte meg. A bizottság WGBD- (Working Group on Developments in Banking) munkacsoportja az EU pénzügyi közvetítő rendszerben zajló strukturális változások azonosítása céljából két kiemelt téma elemzését kezdte meg. Ezek közül az egyik az elosztási csatornák terén tapasztalható változások hatásait vizsgálja, míg a másik a banki jövedelemtermelés tényezőit kívánja elemezni, különös tekintettel a nem kamatjellegű jövedelem szerepére. Az eredmények várhatóan az év második felében kerülnek publikálásra.

Az IMF az általa indított hároméves munkaprogram (*Coordinated Compilation Exercise for Financial Soundness Indicators*) utolsó szakaszának nyitányaként 2007 I. negyedévében publikálta a projekt keretében elkészített adatok és mutatók első csomagját. A program annak érdekében indult, hogy elősegítse a pénzügyi rendszer kulcsfontosságú makroprudenciális elemzési eszközeinek, a pénzügyi stabilitási indikátoroknak a nemzetközileg összehasonlítható módon történő összeállítását és széles körű alkalmazását. A feladat újszerűségét és nehézségét jól jelzi, hogy határidőre a részt vevő 62 ország közül csak 42 ország (köztük Magyarország), egy hónap elteltével pedig további 10 ország anyagát tudta az IMF a honlapján publikálni. A késlekedő országok között több fejlett ország is van. A többség valószínűleg a közeljövőben képes lesz a vállalását teljesíteni, azonban néhány ország esetében ez várhatóan csak egy év elteltével valósulhat meg. Az adatokat és mutatókat az MNB állította össze, a metaadatok összeállításánál beépítette a PM és a PSZÁF szakmai véleményét is. A projekt tapasztalatainak összegzésére az IMF 2007. május végén konferenciát szervez, amelyen az MNB képviselői is részt vesznek.

3. Devizatartalékok

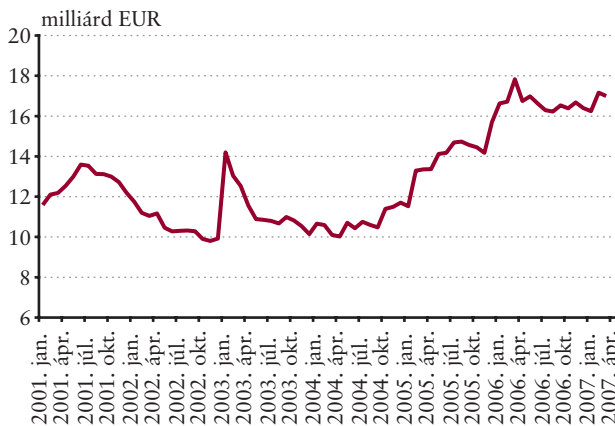
2007 első negyedévének végén az MNB hivatalos devizatartalékainak nagysága 16 999 millió euro volt, ami 602 millió euro növekedést jelent a 2006. december végi 16 397 millió euróhoz képest.

A devizatartalékok alakulását elsősorban az alábbi tételek befolyásolták:

A növekedéshez leginkább az Államadósság Kezelő Központ által kibocsátott 10 éves eurokötvény járult hozzá, amely 1000 millió euro befolyást okozott, míg az ÁKK megbízásából végrehajtott egyéb adósságkezelési célú devizaműveletek 270 millió euróval csökkentették a tartalékállományt. Az MNB előre bejelentett euroeladása (piacra vezetés) az év első negyedévében 184 millió eurót tett ki, a költségvetési szervek megbízásából végrehajtott devizakifizetések 228 millió euro csökkenést okoztak. A tartalékon elért hozam 130 millió euróval, az Európai Bizottságtól érkező transzferek 150 millió euróval gyarapították a tartalékállományt.

1. ábra

A devizatartalékok nagyságának alakulása

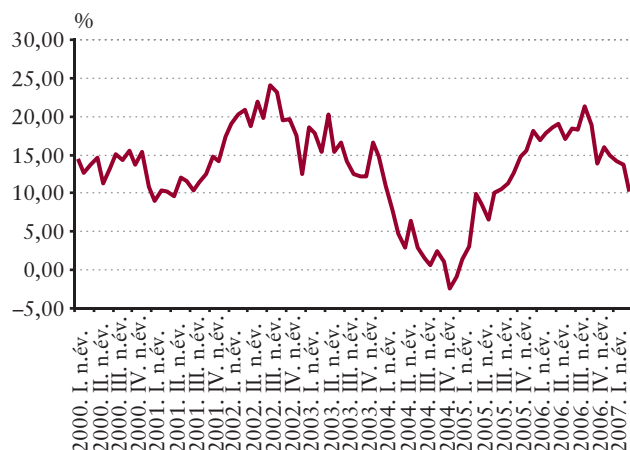
4. Emissziós tevékenység

Forgalomban lévő készpénz

2007. március 31-én a forgalomban lévő készpénz értéke 1925 milliárd forint volt, 10%-kal több, mint a megelőző év azonos időszakában. 2007 első negyedévében a forgalomban lévő készpénzállomány értékének növekedési üteme tovább lassult. A gyarapodás mértéke március végére jelentősen, 5 százalékponttal csökkent 2006 utolsó negyedévéhez képest.

2. ábra

A forgalomban lévő készpénzállomány értékének növekedési üteme az előző év azonos időszakához képest

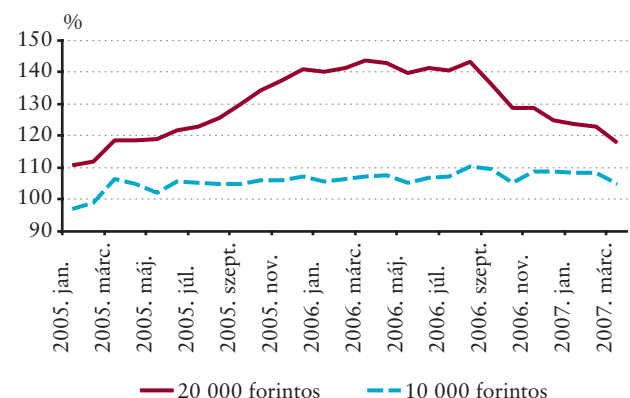

Forgalomban lévő bankjegyek

2007 első negyedévének végén a forgalomban lévő bankjegyállomány értéke 1892 milliárd forint volt, 10%-kal több, mint egy évvel korábban.

3. ábra

A nagy címletű bankjegyek mennyiségének növekedési üteme az előző év azonos időszakához képest

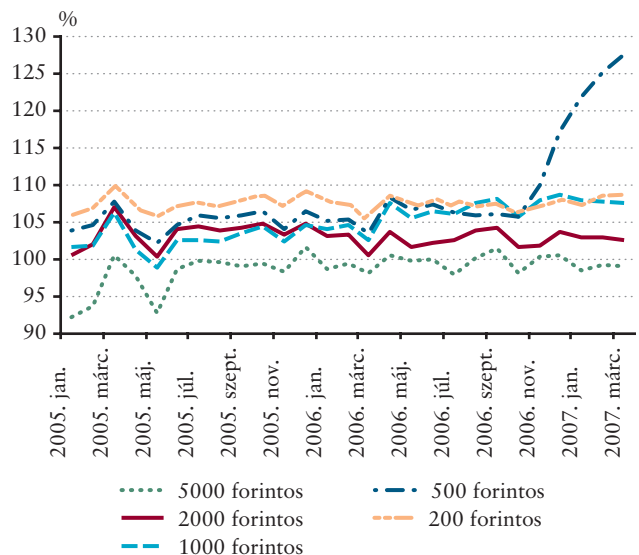
Az első három hónapban a forgalomban lévő 20 000 forintosok darabszáma átlag fölötti mértékben növekedett. A növekedés tendenciája azonban folyamatosan lassult, az előző év azonos időszakában tapasztalt 44%-ról 2007. március végére 18%-ra csökkent.

A közepes címletű, 5000 és 2000 forintos bankjegyek forgalomban lévő mennyisége 2007 első negyedévében nem változott jelentősen. Március végén az 5000 forintos bankjegyből 1%-kal kevesebb, 2000 forintosból 3%-kal több volt forgalomban, mint 2006 azonos időszakában.

A közepes címletekhez képest jelentősebb mértékben nőtt a kis címletek forgalomban lévő mennyisége. Március végén az 1000 forintos bankjegyből 8%-kal volt több forgalomban, mint 2006 azonos időszakában. Az összes bankjegy közül legjelentősebben az 500 forintosok állománya növekedett, március végén 28%-kal több forgott belőle a gazdaságban, mint egy évvel korábban. A 200 forintos bankjegy első negyedév végén forgalomban lévő állománya 9%-kal haladta meg az egy évvel korábban forgalomban lévő mennyiséget.

4. ábra

A közepes és kis címletű bankjegyek mennyiségének növekedési üteme az előző év azonos időszakához képest

Forgalomban lévő érmék

2007 első negyedévének végén 2829 millió darab érme volt forgalomban, 10%-kal, 252 millió darabbal több, mint az előző év azonos időszakában. Valamennyi érmecímlet mennyisége nőtt, átlag felett az 50, 5 és 2 forintos érmék mennyisége.

1. táblázat**Forgalomban lévő bankjegy- és érmeállomány 2007. március 31-én**

(ezer darab)

Bankjegyek	20 000	10 000	5000	2000	1000	500	200	Összesen
	42 415	82 373	22 268	17 568	48 817	30 261	45 540	289 241
Érmék	100	50	20	10	5	2	1	Összesen
	144 598	98 585	186 750	222 685	310 093	859 912	1 006 487	2 829 109

Készpénzforgalom

2007 első negyedévében az MNB pénztárai 865 milliárd forint értékű készpénzforgalmat bonyolítottak le, amely 2%-kal kevesebb az előző év azonos időszakában lebonyolított pénztári forgalom értékénél. A csökkenés a jegybanki pénztárakba történő befizetéseknél 3%-os, míg a kifizetéseknél 1%-os volt.

Emlékérme-kibocsátás

A magyar feltalálók találmányait bemutató emlékérme-sorozat részeként az MNB 2007. január 19-én „Libelle repülőgép” megnevezéssel 1000 forint névértékű kupronikkel emlékermét bocsátott ki. Az érmét Bitó Balázs tervezte. Az emlékerméből 20 000 darab készíthető, amelyből 10 000 darab különleges – ún. proof – technológiával verhető.

Az MNB február 9-én, „Batthyány Lajos születésének 200. évfordulója” elnevezéssel, 5000 forint névértékű ezüst emlékermét bocsátott ki, az „EUROPA” nemzetközi emlékérme-sorozatban. Az érmét Csikai Márta tervezte. Az emlékerméből 20 000 darab készíthető különleges – ún. proof – technológiával.

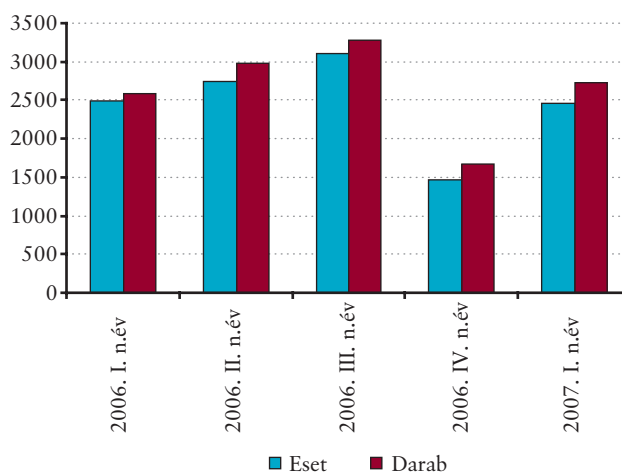
2007. március 25-én, a Római Szerződés aláírásának 50. évfordulója alkalmából az MNB az 50 forintos forgalmi érméből emlékváltozatot bocsátott ki 2 millió példányban. Az érme névértékes oldala megegyezik a forgalomban lévő 50 forintosokéval, a másik oldalon pedig a szerződés ábrázolása látható. Az évforduló alkalmából valamennyi eurozónabeli ország a fentiekben ismertetett érmeképpel, az adott ország nyelvén írott szövegfeliratokkal 2 eurós forgalmi érmét bocsát ki. A magyar nyelvű feliratokkal ellátott 50 forintos új érmeoldalát Kósa István tervezte.

A készpénzhamisítás megelőzését, visszaszorítását szolgáló tevékenység

Az országban előforduló hamisgyanús forint-, illetve külföldi bankjegyek és érmék szakértői vizsgálatát az MNB Nemzeti Készpénzszakértői Központja (NKK) végzi.

Az NKK uniós kötelezettségeinek eleget téve az első negyedévében is aktív résztvevője volt az euro hamisításának megelőzését, felderítését, visszaszorítását célzó európai intézményrendszernek. A kibocsátó felelőssége okán folyamatosan monitorozza a forinthamisítás mennyiségi és minőségi jellemzőit annak érdekében, hogy a készpénzforgalom minden időben korszerű, megfelelően védett bankjegyekkel legyen biztosított.

Az MNB szakértői 2007 első negyedévében 2467 esetből származó 2725 darab forgalomból lefoglalt forintbankjegyhamisítványt vizsgáltak. Ez a mennyiség mind az előfordulások, mind a darabszám tekintetében (az előző negyedévében tapasztalt átmeneti csökkenésétől eltekintve) a korábbi időszak átlagának megfelelő, a készpénzforgalom biztonságát nem zavarja.

5. ábra**A forinthamisítások eset- és darabszáma**

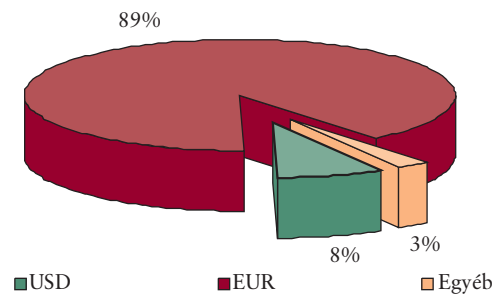
A leggyakrabban hamisított címlet továbbra is az 1000 forintos, amely az összes hamisítvány 74%-át tette ki. Nyomdai eljárással a forintbankjegyeket továbbra sem hamisítják, az összes vizsgált hamisítványt valamely irodai sokszorosító eszközzel (színes fénymásolóval, nyomtatóval) állították elő.

A valutahamisítási esetek száma és a lefoglalt mennyiség továbbra is kedvező. Az NKK szakértői összesen 812 darab különböző (jellemzően dollár és euro) valutahamisítványt vizsgáltak az első negyedévben. Ezen belül a hamis eurobankjegyek előfordulása – bár egy esethez köthető nagyobb lefoglalás miatt ugyan növekedett – továbbra sem jelentős.

6. ábra

A hamis valuták eloszlásának alakulása

(2007. I. negyedév)

5. Fizetési rendszerek

A VIBER-forgalom alakulása

A VIBER rendszerben 2007 első negyedévében 223,7 ezer db fizetési megbízás került kiegyenlítésre, melynek összértéke 220,5 billió (ezermilliárd) Ft volt. Az előző negyedévhez viszonyítva 9,1%-kal nőtt az elszámolt tranzakciók száma, míg értékük 7,1%-kal. A tételszám (2006 I. negyedévében 191,1 ezer db) növekedése az előző év azonos időszakához mérve jelentős: 17%. A forgalom értéke (169,5 billió Ft-ról) még gyorsabban nőtt: 30%-kal. A tárgynegyedévben a havi átlagos forgalmi érték 73,5 billió Ft volt, a negyedév havi csúcsgalmát 2007 márciusában mérték (87,3 billió Ft). A tárgynegyedévi havi átlagos tételszám 74,5 ezer db, mely 6,2 ezer db-bal több az előző negyedév havi átlagnál, a havi csúcsgalma (82,6 ezer db) az eddigi legmagasabb havi tételszám. A forgalom értékének előző negyedévhez mért növekedését az értékpapírügyletek, valamint a kéthetes jegybanki betét MNB-kötvénnyé alakítása idézte elő (januárt megelőzően a kéthetes jegybanki betétet nem a VIBER-ben, hanem az MNB ügyfélszámla-vezető rendszerében könyvelték). A jegybanki betét- és a kétheteskötvény-forgalom összességében kétharmadára csökkent az előző negyedévhez képest, de a vizsgált negyedévben 19%-ról 84%-ra nőtt a VIBER-ben teljesített betét- és kötvényügyletek aránya.

Az elmúlt öt évre értékben és tételszámban mutatkozó negyedévenkénti változást szemlélteti a 7. ábra.

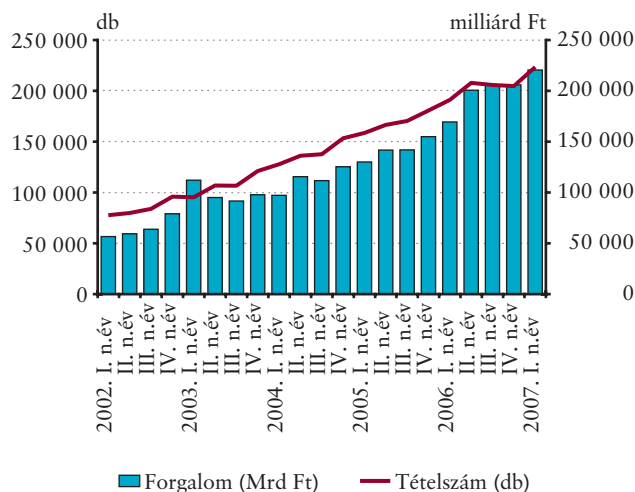
A vizsgált időszakban a számított *átlagos napi tételszám* 3546 db, ami az előző negyedév hasonló értékéhez képest (3356 db) 5,7%-kal több. A forgalom *napi átlagos értéke* 3499 milliárd forintot tett ki, 3,7%-kal nagyobb az előző negyedév 3375,6 milliárd Ft/nap értékénél.

2007 első negyedévében március 30-án számolták el a *legtöbb megbízást* a VIBER-ben: 6151 db tételt. A negyedév napi csúcsgalmát március 21-én volt, 7598 milliárd forint. Mindkettő a VIBER működése során az eddigi legnagyobb érték.

A vizsgált időszakban a jegybank ügyfélkörébe tartozó belföldi bankok napi átlagos számlapénzállománya 577,9 milliárd Ft volt (0,6%-kal kevesebb az előző negyedévinél, és 16,8%-

7. ábra

A VIBER-ben lebonyolított fizetések értéke és száma negyedévenként

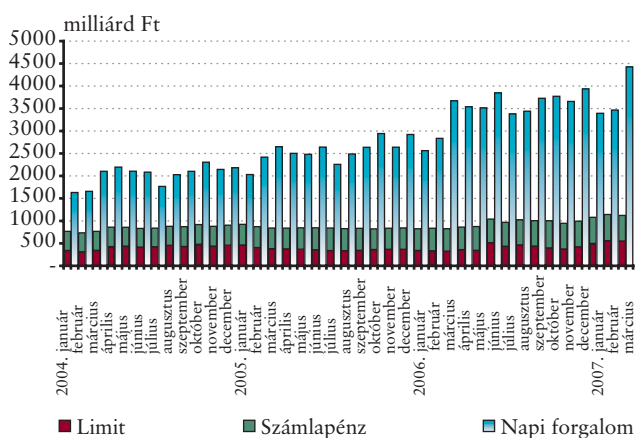
kal több az előző év azonos időszakának értékénél). Ezt egészítette ki 535,4 milliárd forint napközbeni *átlagos hitelkeret*, melynek összege a 2006 negyedik negyedévi értékénél 34,6%-kal magasabb volt a tárgynegyedévben, 2006. év azonos időszakához (333,2 milliárd Ft) képest még jelentősebb (60,7%-os) növekedés következett be. A napi likviditás átlagos értéke így 1113,3 milliárd forint volt az év I. negyedévében (13,7%-kal több az előző negyedévinél), miközben az átlagos napi pénzforgalom¹ (3762 milliárd Ft) 0,7%-al kevesebb az előző negyedévnél, vagyis több likviditással kevesebb forgalmat kellett finanszírozni. A megelőző év hasonló időszakához képest pedig 24,4%-kal nőtt a pénzforgalom, míg a likviditás 34,5%-kal emelkedett, vagyis 2006 hasonló időszakához képest is javult a bankok fedezettsége.

Az átlagos napi forgalom az előzőek szerint a napi likviditás 3,38-szorosát teszi ki átlagosan a negyedévet tekintve (a forgalom és a likviditás aránya az egyes hónapok átlagát számolva 3,15-3,04-3,95), az arány az előző negyedévben 3,87 volt (2006 I. negyedévében 3,65). Ez a rendszer likviditásának a bővülését jelenti a pénzforgalomhoz képest. A bankrendszer *átlagos napi likviditásának és pénzforgalmának havi alakulását* mutatja a 8. ábra.

¹ Ebben a VIBER-forgalom mellett a BKR és a jegybanki számlavezető rendszer is benne van.

8. ábra

A bankok napi átlagos likviditásának (számlapénz+limit) és a pénzforgalmának összevetése

2007 I. negyedévben a bankok által igénybe vett nap végi hitel kumulált összege (109,2 milliárd Ft, melynek 72%-át március 30-án, a kötelező tartalék periódus utolsó napján vették fel a bankok) 12,1%-kal csökkent az előző negyedévi (124,2 milliárd Ft) igénybevételhez képest. Az előző év azonos időszakát tekintve (59,4 milliárd Ft) a növekedés 83,8%-os. A napvégi hitel 56-szorosát teszi ki a jegybanknál elhelyezett betét és MNB-kötvény (6122 milliárd Ft), vagyis a bankrendszer összességében havi szinten bőséges likviditással rendelkezik.

A VIBER-ben a sorban álló tételek száma 15,8%-kal csökkent, ezzel együtt a sorba állított (sorkezdő) megbízások összege is csökkent 38,2%-kal. A kedvező tendenciához nyil-

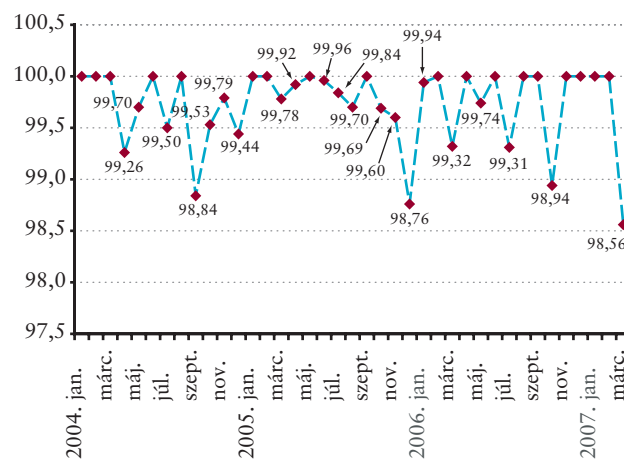
ván hozzájárult, hogy a kéthetes jegybanki betétet felváltotta az MNB-kötvény, amelyet a hitelkeret fedezeteként elhelyezhetnek a bankok. Nem fordult elő nap végi fedezetlenség miatt tételtörlés, de több napon volt bank kérésére hosszabbítás, illetve későbbi keretküldés, amelynek technikai és nem likviditási oka volt.

A VIBER átlagos negyedéves rendelkezésre állása 99,52% volt; egy napon volt két órát meghaladó üzemidő-kiesés (SWIFT-kapcsolat probléma), amely miatt a VIBER-üzemidőt meg kellett hosszabbítani (ez 19.00 órai zárást eredményezett).

9. ábra

A VIBER rendelkezésre állása

(százalék)

6. A MNB statisztikai tevékenysége 2007 I. negyedévében

A Magyar Nemzeti Bank statisztikai tevékenységében 2007 I. negyedévében az alábbi fontosabb események történtek:

A *monetáris statisztika* területén bővült az EKB részére történő adatszolgáltatás, az MNB 2007 januárjától az egyéb pénzügyi intézmények aggregált mérlegének egyes állományi adatait is eljuttatja az EKB részére.

A *fizetésimérleg-statisztikában* az MNB – követve a legjobb európai gyakorlatot – 2008-ban új, kizárólag a gazdasági szereplők közvetlen megkérdezésén alapuló adatgyűjtést vezet be, felváltva a jelenlegi, döntően a bankrendszeren átfutó pénzáttalások megfigyelésén alapuló rendszert. Az új megkérdezési rendszer bevezetése három éves előkészítést igényelt. 2006-ban befejeződött az áruforgalom és a szolgáltatás kérdőíves

megkérdezése a KSH-val együttműködésben. A tavalyi évben kidolgozásra kerültek a fizetési mérleg további tételeire és a külfölddel szembeni befektetési pozícióra vonatkozó próbakérdőívek, amelyeket 30 kísérleti adatszolgáltató bevonásával tesztelt az MNB. A kísérleti tapasztalatok figyelembevételével az MNB kidolgozta a végleges kérdőíveket, és elkészült az új adatgyűjtésről szóló MNB-rendelet. A 2008. január 1-jétől hatályos MNB elnöki rendelet 2007. február 21-én jelent meg. A korai megjelenéssel az MNB biztosítani kívánta az adatszolgáltatók számára, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a felkészüléshez. Az új adatgyűjtési rendszer bevezetését egy széles körű, több mint 2500 vállalatot érintő kommunikáció előzi meg. Az MNB 2007 januárjában tájékoztató előadásokat tartott, februárban pedig kiadta második tájékoztató hírlevelét a változásokról a potenciális adatszolgáltatói kör részére.

Negyedéves jelentés

2007. április 16.

Nyomda: D-Plus

H-1037 Budapest, Csillaghegyi út 19-21.

